

Příloha k pokynu o maturitní zkoušce na Gymnáziu Havlíčkův Brod ve školním roce 2025/26

1. Kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury a další podmínky konání této zkoušky

Žáci si samostatně vybírají 20 literárních děl podle následujícího klíče. Každé dílo potom představuje jednu maturitní otázku:

- světová a česká literatura do konce 18. století min. 2 literární díla,
- světová a česká literatura 19. století min. 3 literární díla,
- světová literatura 20. a 21. století min. 4 literární díla,
- česká literatura 20. a 21. století min. 5 literárních děl.
- Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.
- Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Pro žáky našeho gymnázia je při výběru četby závazný níže uvedený seznam literárních děl. Žáci odevzdají seznam vyučujícímu českého jazyka a literatury do 31. března pro jarní zkušební období a do 30. června pro podzimní zkušební období. Neodevzdá-li žák do uvedeného data vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Vyučující českého jazyka a literatury v dané třídě zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 20 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.

2. Seznam literárních děl pro maturitní zkoušku na Gymnáziu Havlíčkův Brod ve školním roce 2025/26

Světová a česká literatura do konce 18. století

Homér: Íliás nebo Odysseia

Genesis (první kniha Mojžíšova)

Sofoklés: Oidipus Vladař

Publius Vergilius Maro: Aeneis

Publius Ovidius Naso: Proměny

Publius Ovidius Naso: Umění milovat

Evangelium podle Lukáše

Píseň o Rolandovi

Kristiánova legenda (český překlad)

Kosmova kronika (český překlad)

Dante Alighieri: Božská komedie

Francesco Petrarca: Sonety Lauře
Giovanni Boccaccio: Dekameron
Niccolò Machiavelli: Vladař
Legenda o sv. Kateřině
Tkadleček
Karel IV.: Vita Caroli
François Villon: Závěť
Francois Rabelais: Gargantua a Pantagruel
William Shakespeare: Hamlet
William Shakespeare: Romeo a Julie
William Shakespeare: Sen noci svatojánské
William Shakespeare: Othello
William Shakespeare: Král Lear
William Shakespeare: Macbeth
William Shakespeare: Kupec benátský
William Shakespeare: Richard III.
William Shakespeare: Zkrocení zlé ženy
William Shakespeare: Bouře
William Shakespeare: Večer tříkrálový
William Shakespeare: Mnoho povyku pro nic
William Shakespeare: Jak se vám líbí
William Shakespeare: Sonety
Miguel de Cervantes y Saavedra: Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha
Jan Amos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce
Bedřich Bridel: Co Bůh? Člověk?
Jan Kořínek: Staré paměti kutnohorské
Molière: Lakomec
Molière: Zdravý nemocný
Laurence Sterne: Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho
Carlo Goldoni: Sluha dvou pánů
Johann Wolfgang Goethe: Utrpení mladého Werthera
Johann Wolfgang Goethe: Faust

Světová a česká literatura 19. století

Walter Scott: Ivanhoe
Mary Shelleyová: Frankenstein
Victor Hugo: Chrám Matky boží v Paříži
Victor Hugo: Bídníci
Alexandre Dumas: Tři mušketýři
Alexandre Dumas: Hrabě Monte Christo
Alexandre Dumas ml.: Dáma s kaméliemi
Edgar Allan Poe: Jáma a kyvadlo a jiné povídky (Odeon, 1988)
Oscar Wilde: Strašidlo cantervillské
Stendhal: Červený a černý
Honoré de Balzac: Otec Goriot
Honoré de Balzac: Evženie Grandetová
Gustave Flaubert: Paní Bovaryová

Jane Austenová: Pýcha a předsudek
Jane Austenová: Rozum a cit
Emily Brontëová: Na Větrné hůrce
Charlotte Brontëová: Jana Eyrová
Charles Dickens: Oliver Twist
Charles Dickens: David Copperfield
Charles Dickens: Nadějně vyhlídky
Fjodor Michailovič Dostojevskij: Zločin a trest
Fjodor Michailovič Dostojevskij: Bratři Karamazovi
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Petrohradské povídky
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Taras Bulba
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Mrtvé duše
Lev Nikolajevič Tolstoj: Anna Karenina
Lev Nikolajevič Tolstoj: Vojna a mír
Emile Zola: Zabiják
Emile Zola: Tereza Raquinová
Emile Zola: Nana
Guy de Maupassant: Kulička (výbor z povídek, nakl. Omega, 2014)
Jules Verne: Cesta do středu Země
E. T. A. Hoffmann: Ďáblův elixír
E. T. A. Hoffmann: Princezna Brambilla a jiné povídky
Alfréd de Musset: Zpověď dítěte svého věku
Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye
Arthur Conan Doyle: Studie v šarlatové
Henryk Sienkiewicz: Quo vadis?
Alexandr Sergejevič Puškin: Bělkinovy povídky,
Alexandr Sergejevič Puškin: Piková dáma a jiné povídky
Alexander Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin (v překladu J. Hory)
Alexandr Sergejevič Puškin: Kavkazský zajatec
Alexandr Sergejevič Puškin: Kapitánská dcerka
Anton Pavlovič Čechov: Povídky (Pavilon č.6, Anna na krku, Dáma s psíčkem, Nudná historie, Ariadna, Dům s mansardou)
Percy Bysshe Shelley: Odpoutaný Prométheus
Michail Jurjevič Lermontov: Démon
Adam Mickiewicz: Konrád Wallenrod
Walt Whitman: Stébla trávy
Charles Baudelaire: Květy zla
Paul Verlaine: Básnické dílo (Vyšehrad 2007)
Jean Arthur Rimbaud: Doušek jedu (výbor z díla),
Jean Arthur Rimbaud: Sezóna v pekle
Oscar Wilde: Jak je důležité mítí Filipa
Edmond Rostand: Cyrano z Bergeracu
Bram Stoker: Drákula
Anton Pavlovič Čechov: Racek
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor
Božena Němcová: Babička
Božena Němcová: V zámku a podzámčí

Jan Neruda: Malostranské povídky
Alois Jirásek: Bratrstvo
Alois Jirásek: Skály
Alois Jirásek: Psohlavci
Alois Jirásek: F. L. Věk
Alois Jirásek: Filosofská historie
Zikmund Winter: Rozina sebranec
Julius Zeyer: Tři legendy o krucifixu
Karel Hynek Mácha: Máj
Karel Hynek Mácha: Májinka
Karel Jaromír Erben: Kytice
Karel Havlíček: Brixenské skladby (Epigramy - Tyrolské elegie - Křest sv. Vladimíra - Král Lávra)
Jan Neruda: výběr z díla (Písně kosmické - Balady a romance)
Sny o štěstí: výběr z poezie ruchovců a lumírovců
František Gellner: výběr z díla (Po nás potopa - Radosti života)
Antonín Sova: výběr z díla (Květy intimních nálad - Vybouřené smutky - Údolí nového království - Ještě jednou se vrátíme)
Otokar Březina: výběr z díla (Tajemné dálky - Svítání na západě – Ruce)
Karel Hlaváček: výběr z díla (Mstivá kantiléna - Pozdě k ránu)
Jiří Karásek ze Lvovic: výběr z díla (Zazděná okna – Sodoma)
Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša
Ladislav Stroupežnický: Naši furianti
Jaroslav Kvapil: Princezna Pampeliška

Světová a česká literatura 20. a 21. století

Próza:

Thomas Mann: Smrt v Benátkách
Thomas Mann: Kouzelný vrch
Thomas Mann: Mario a kouzelník
Lion Feuchtwanger: Židovka z Toleda
Gustav Meyrink: Golem
Franz Kafka: Proces
Franz Kafka: Proměna
Franz Kafka: Zámek
Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid
Erich Maria Remarque: Černý obelisk
Erich Maria Remarque: Tři kamarádi
Erich Maria Remarque: Cesta zpátky
Romain Rolland: Petr a Lucie
Arthur Conan Doyle: Pes baskervillský
Agatha Christie: Vražda v Orient expresu
Agatha Christie: Deset malých černoušků
James Joyce: Odysseus
Virginia Woolfová: K majáku
Virginia Woolfová: Paní Dallowayová

Jack London: Bílý tesák
Jack London: Stopami minulých životů
Francis Scott Fitzgerald: Velký Gatsby
Francis Scott Fitzgerald: Něžná je noc
Ernest Hemingway: Komu zvoní hrana?
Ernest Hemingway: Stařec a moře
John Steinbeck: Na východ od ráje
John Steinbeck: O myších a lidech
William Styron: Sophiina volba
Daphne du Maurier: Ptáci a jiné povídky
Isaak Babel: Rudá jízda
Jevgenij Zamjatin: My
Michail Afanasjevič Bulgakov: Mistr a Markétka
Leonid Andrejev: Velký slam
Albert Camus: Mor
Albert Camus: Cizinec
Henri Pourrat: Kašpar z hor
Boris Vian: Pěna dní
Raymond Queneau: Zazi v metru
Robert Merle: Dědictví otců
Robert Merle: Malevil
William Golding: Pán much
Joseph Heller: Hlava XXII
Jack Kerouac: Na cestě
George Orwell: 1984
George Orwell: Farma zvířat
Graham Greene: Moc a sláva
Graham Greene: Ministerstvo strachu
Graham Greene: Tichý Američan
Jerome David Salinger: Kdo chytá v žitě
Ray Bradbury: Martánská kronika
Ray Bradbury: 451 stupňů Fahrenheita
Truman Capote: Chladnokrevně
Truman Capote: Snídaně u Tiffanyho
Chaim Potok: Vyvolení
Anthony Burgess: Mechanický pomeranč
John Irving: Svět podle Garpa
John Irving: Pravidla moštárny
E. L. Doctorow: Ragtime
Stephen King: Misery
Stephen King: To
Stephen King: Carrie
Stephen King: Osvícení
Kurt Vonnegut: Jatka č. 5
John Kennedy Toole: Spolčení hlupců
Daniel Keyes: Růže pro Algernon
Ian McEwan: Betonová zahrada

Ian McEwan: Pokání
Ian McEwan: Sobota
Ian McEwan: Nevinný
J. R. R. Tolkien: Pán prstenů
J. R. R. Tolkien: Hobit
Terry Pratchett: Čarodějky na cestách
G. R. R. Martin: Píseň ledu a ohně
Nick Cave: Smrt Zajdy Munroa
Cormac McCarthy: Cesta
Cormac McCarthy: Tahle země není pro starý
Margaret Atwoodová: Příběh služebnice
Margaret Atwoodová: Alias Grace
Michael Chabon: Úžasná dobrodružství Kavaliera a Claye
Philip Kindred Dick: Sní androidi o elektrických ovečkách? (Blade Runner)
Jonathan Safran Foer: Příšerně nahlas a k nevíře blízko
Vladimir Nabokov: Lužinova obrana
Vladimir Nabokov: Pozvání na popravu
Vladimir Nabokov: Lolita
Vladimir Nabokov: Pnin
Frank Herbert: Duna
Günter Grass: Plechový bubínek
Klaus Mann: Mefisto
Elfriede Jelinek: Pianistka
Boris Pasternak: Doktor Živago
Alexandr Solženicyn: Jeden den Ivana Denisoviče
Gabriel Garcia Marquez: Sto roků samoty
Gabriel Garcia Marquez: O lásce a jiných běsech
Jorge Luis Borges: Zrcadlo a maska
Umberto Eco: Jméno růže
Christianne F.: My děti ze stanice ZOO
Jonathan Littell: Laskavé bohyně
Haruki Murakami: Kafka na pobřeží
Haruki Murakami: Norské dřevo
Haruki Murakami: 1Q84 (1. - 3. díl)
Mika Waltari: Egyptan Sinuhet
Terry Pratchett: Zaslaná pošta
Terry Pratchett, Neil Gaiman: Dobrá znamení
Lars Saabye Christensen: Poloviční bratr
Peter Hoeg: Cit slečny Smilly pro sníh
Stieg Larsson: Muži, kteří nenávidí ženy
Jo Nesbø: Sněhulák
Vladimír Sorokin: Den opřičníka
Ruta Sepetysová: V šedých tónech
Florian Illies: 1913: Léto jednoho století
Ljudmila Ulická: Daniel Stein - překladatel
Andrzej Sapkowski: Zaklínač
Jussi Adler-Olsen: Složka 64

Brandon Sanderson: Cesta králů
Patrik Rothfuss: Kronika Královraha
Dmitrij Gluchovskij: Metro 2033
Liou Cch'-sin: Problém tří těles

Alois Jirásek: Temno
Viktor Dyk: Krysař
Fráňa Šrámek: Stříbrný vítr
Ivan Olbracht: Nikola Šuhaj loupežník
Ivan Olbracht: Golet v údolí
Karel Čapek: Krakatit
Karel Čapek: Válka s mloky
Karel Čapek: Apokryfy
Karel Čapek: Povídky z jedné a druhé kapsy
Zdeněk Jirotka: Saturnin
Josef Čapek: Stín kapradiny
Jaroslav Hašek: Osudy dobrého vojáky Švejka
Vladislav Vančura: Markéta Lazarová
Vladislav Vančura: Rozmarné léto
Karel Poláček: Bylo nás pět
Eduard Bass: Cirkus Humberto
Jan Čep: Zeměžluč
Jakub Deml: Zapomenuté světlo
Jakub Deml: Podzimní sen
Jaroslav Durych: Rekviem
Jaroslav Durych: Bloudění
Karel Schulz: Kámen a bolest
Egon Hostovský: Všeobecné spiknutí
Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy
Ladislav Klíma: Utrpení knížete Sternenhocha
Jan Drda: Němá barikáda
František Kubka: Karlštejnské vigilie
Jan Otčenášek: Romeo, Julie a tma
Václav Kaplický: Kladivo na čarodějnice
Karel Michal: Čest a sláva
Vladimír Körner: Písečná kosa
Vladimír Körner: Adelheid
Arnošt Lustig: Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou
Josef Škvorecký: Zbabělci
Josef Škvorecký: Tankový prapor
Josef Škvorecký: Prima sezóna
Josef Škvorecký: Mirákl
Josef Škvorecký, Jan Zábrana: Vražda pro štěstí
Josef Škvorecký, Jan Zábrana: Vražda se zárukou
Josef Škvorecký, Jan Zábrana: Vražda v zastoupení
Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky
Bohumil Hrabal: Příliš hlučná samota

Bohumil Hrabal: Obsluhoval jsem anglického krále
Bohumil Hrabal: Postřižiny
Ota Pavel: Zlatí úhoři
Ota Pavel: Smrt krásných srnců
Jiří Gruša: Dotazník: aneb Modlitba za jedno město a přítele
Milan Kundera: Nesnesitelná lehkost bytí
Milan Kundera: Nesmrtelnost
Milan Kundera: Valčík na rozloučenou
Milan Kundera: Slavnost bezvýznamnosti
Milan Kundera: Žert
Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol
Ladislav Fuks: Pan Theodor Mundstock
Ladislav Fuks: Vévodkyně a kuchařka
Pavel Kohout: Katyně
Pavel Kohout: Nápady svaté Kláry
Pavel Kohout: Hvězdná hodina vrahů
Jáchym Topol: Sestra
Jáchym Topol: Kloktat dehet
Jáchym Topol: Anděl
Michal Viewegh: Báječná léta pod psa
Květa Legátová: Želary
Květa Legátová: Jozova Hanule
Jiří Kratochvíl: Uprostřed nocí zpěv
Patrik Ouředník: Europeana
Irena Dousková: Hrdý Budžes
Irena Dousková: Medvědí tanec
Jan Novák: Zatím dobrý
Miloš Urban: Hastrman
Petr Šabach: Občanský průkaz
Petra Hůlová: Paměť mé babičce
Petra Hůlová: Stanice Tajga
Martin Ryšavý: Cesty na Sibiř
Tomáš Zmeškal: Milostný dopis klínovým písmem
Zdeněk Mahler: Nocturno
Kateřina Tučková: Vyhnání Gerty Schnirch
Kateřina Tučková: Žitkovské bohyně
Martin Reiner: Básník
Jaroslav Rudiš: Národní třída
Jiří Padevět: Ostny a oprátky
Hana Androniková: Zvuk slunečních hodin
Hana Androniková: Nebe nemá dno
Petr Stančík: Mlýn na mumie
Petr Stančík: Pravomil aneb Ohlušující promlčení
Markéta Pilátová: Má nejmilejší kniha
Markéta Pilátová: Tsunami blues
Miloš Doležal: Krok do tmavé noci
Alena Morštajnová: Hana

Alena Mornštajnová: Tiché roky
Jakuba Katalpa: Němci
Jakuba Katalpa: Zuzanin dech

Poesie:

Edgar Allan Poe: Havran a jiné básně
Christian Morgenstern: výbor z díla (Bim, bam, bum - Estetická lasička)
Guillaume Appolinaire: výbor z díla (Alkohol - Pásmo)
Sergej Jesenin: Slaměný měsíc
Marina Cvětajevová: výbor z díla (Básník a čas - Pogrom života – Pij, duše, co hrdlo ráčí)
Němečtí expresionisté (ed. a přel. R. Malý) – Držice v drzých držkách cigarety
Georg Trakl: výbor z díla (Básně – Šebestián ve snu)
Thomas S. Eliot: Pustina
Jacques Prévert: Slova
Allan Ginsberg: výbor z díla (Kadiš – Kvílení)
Silvia Plath: Pod skleněným zvonem
Silvia Plath: Ariel
Petr Bezruč: Slezské písně
Viktor Dyk: Milá sedmi loupežníků
Karel Toman: Měsíce
Stanislav Kostka Neumann: výbor z díla (Jsem apoštol nového žití - Satanova sláva mezi námi - Kniha lesů, vod a strání – Nové zpěvy - Rudé zpěvy (vyd. 1947))
Jiří Wolker: výbor z díla (Host do domu - Těžká hodina)
Vítězslav Nezval: výbor z díla (Edison - Básně noci - Skleněný havelok)
Konstantin Biebl: Nový Ikaros
Josef Hora: výbor z díla (Pracující den - Struny ve větru - Máchovské variace)
František Halas: výbor z díla (Sépie - Kohout plaší smrt - Staré ženy - Torzo naděje - V řadě - A co?)
Vladimír Holan: výbor z díla (Tereška Planetová - Noc s Hamletem - Bolest)
Jaroslav Seifert: výbor z díla (Píseň o Viktorce - Koncert na ostrově - Halleyova kometa)
Bohuslav Reynek: výbor z díla (Rybí šupiny – Had na sněhu – Rty a zuby - Odlet vlaštovek)
Jan Zahradníček: výbor z díla (La Salletta – Dům Strach – Znamení moci)
Jiří Orten: Elegie
František Hrubín: Romance pro křídlovku
Josef Kainar: Nové myty
Ivan Blatný: výbor z díla (Melancholické procházky – Stará bydlíště – Pomocná škola Bixley)
Zbyněk Havlíček: Veškerá poezie
Karel Šebek: Dívej se do tmy, je tak barevná
Jiří Kolář: Prométheova játra
Karel Šiktanc: výbor z díla (Heinovské noci – Adam a Eva)
Oldřich Mikulášek: výbor z díla (Ortely a milosti – Šokovaná růže – Agogh)
Jan Skácel: Básně I, II
Ivan Diviš: výbor z díla (Sursum - Thanathea - Beránek na sněhu - Odchod z Čech)
Ivan Wernisch: výbor z díla (Zimohrádek – Dutý břeh – Loutky – Proslýchá se)
Václav Hrabě: výbor z díla (Blues pro bláznivou holku, Stop – time)
Jaromíra Čepková: Básně

Ivan Martin Jirous – Magor: výbor z díla (Magorovo Borágo, Magorovy labutí písně, Magor dětem, Rattus norvegicus)

J. H. Krchovský: Básně

Vít Slíva: Boudní muzika

Drama:

George Bernard Shaw: Pygmalion

Alfred Jarry: Král Ubu

G. B. Shaw: Pygmalion

Bertolt Brecht: Matka Kuráž a její děti

Tennessee Williams: Tramvaj do stanice Touha

Tennessee Williams: Kočka na rozpálené plechové střeše

Edward Albee: Kdo se bojí Virginie Woolfové?

Samuel Beckett: Čekání na Godota

Eugene O'Neill: Smutek sluší Elektře

Eugene O'Neill: Cesta dlouhým dnem do noci

Arthur Miller: Čarodějky ze Salemu

Federico Garcia Lorca: Krvavá svatba

Alois Jirásek: Lucerna

Jaroslav Kvapil: Rusalka

Karel Čapek: Bílá nemoc

Karel Čapek: R.U.R.

Karel Čapek: Věc Makropulos

Vítězslav Nezval: Manon Lescaut

Pavel Kohout: Dobrá píseň

Pavel Kohout: August August, august

Václav Havel: Zahradní slavnost

Josef Topol: Konec masopustu

Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak, Jára Cimrman: Záskok